

Peter Holdt Christensen

MOTIVATION I VIDENARBEJDE

Hans Reitzels Forlag

Indhold

Forord 7

KAPITEL 1 • Indledning 9

KAPITEL 2 • Virksomheden 17

- Hvorfor eksisterer der virksomheder?
- Arbejdsdeling og koordinering
- Motivation som virkemiddel
- Konklusion – er videnvirksomheden utopi?

KAPITEL 3 • Gamle dage tur/retur 27

- Fra lokale fællesskaber til industrialisering
- Fra taylorisme til Hawthorne
- Familiegørelse af virksomheden – tilbage til rødderne
- Konklusion – købmand, kollega, kammerat og konge

KAPITEL 4 • Motivation 45

- Hvad er motivation?
- Hvorfor er det så svært?
- Fra pisk og penge til flow og fairness
- Behaviorismen
- Behovsteori
- Rimelighedsteorier
- Kontekstteorier
- Kognitive teorier
- Følelseteorier
- Konklusion

KAPITEL 5 • Videnarbejde – det moderne arbejdsliv 113

- Vidensamfundet
- Videnarbejdere og videnarbejde
- De besværlige videnarbejdere – fra autoritet til autonomi
- Konklusion – den herlige videnarbejder

KAPITEL 6 • Motivation i videnarbejde 133

- Udfordringer i motivation i videnarbejde

Litteratur 147

Register 157

Forord

Denne her bog tog sin begyndelse for over et år siden, efter at jeg i en række forskningsprojekter og undervisningsforløb havde beskæftiget mig med videndeling, og især hvorfor i alverden folk deler viden.

Der er rigtig mange gode forklaringer på, hvorfor folk deler viden – ligesom der i øvrigt også er rigtig mange gode forklaringer på, hvorfor folk slet ikke deler viden. Mange af forklaringerne handler om at være motiveret til at ville dele viden, og derfor kastede jeg mig også ud i, hvad der efterhånden gik op for mig var en jungle af motivationsteorier.

I denne jungle findes der rigtig mange gode forklaringer på, hvad der motiverer folk, og da jeg i de seneste 10 år også har beskæftiget mig med at forstå, hvad videnarbejde er for en størrelse, og hvordan det ledes og organiseres, blev jeg overrasket over, at den måde videnarbejde beskrives på, stort set stemmer overens med den måde motivationsteoriene anbefaler, at ansatte motiveres på. Umiddelbart indeholder videnarbejde altså alt det gode fra motivationsteoriene!

Men for virksomheden er videnarbejdere dog ikke altid så nemme at have med at gøre – de har nemlig deres helt egne idéer om, hvad de vil arbejde med, og hvordan de vil udføre dette arbejde. Så motivation i videnarbejde er altså ikke lutter lagkage, men rummer en række udfordringer, og kombineret med ønsket om at give en opdateret dansk introduktion til motivationsteorier til det moderne danske arbejdsliv forstået som videnarbejde har jeg således i det seneste år haft fornøjelsen af dette projekt.

Undervejs i processen er jeg naturligvis temmelig ofte og temmelig spidsfindigt – med tanke på bogens titel – blevet spurgt, om jeg nu også er motiveret til at skrive bogen, og dertil har jeg som regel svaret ja. Dette ja skyldes selvfølgelig min faglige interesse i området, men det skyldes også den hjælp, inspiration, de spydige kommentarer og drillerier, jeg har modtaget undervejs i processen. Både fra kolleger

på Copenhagen Business School, samarbejdspartnere uden for min faste arbejdsplads og fra venner og familie. Tusinde tak for det.

Peter Holdt Christensen

August 2007